

2015. évi... törvény

A Magyar Nemzeti Bank felelősségéről a bróker- és bankbotrányok kapcsán

1.§

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 232. § (1) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

232. § (1) Az OBA forrásai:
„f) az MNB által teljesített rendszeres éves befizetés.”

2. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény a következő rendelkezéssel egészül ki:

„232/A. § Amennyiben az OBA által nyújtott kártalanítás olyan káresemény kapcsán történik meg, mely esetben jogerős bírósági ítélet a hitelintézet vagy annak képviselője büntetőjogi felelősségét állapítja meg, az OBA által nyújtott kártalanítást követően fennmaradt követelések kielégítésére az MNB köteles a tárgyévet megelőző évben elért eredménye erejéig, illetve a jogerős ítélet megállapításáig előleget nyújtani, figyelem bevéve a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. vagyon zár alá vételre vonatkozó rendelkezéseit különösen a 159/A. §-a (2a) valamint (8)-(10) bekezdés és 159/B §.rendelkezéseit.”

3. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény a következő rendelkezéssel egészül ki:

„234/A. § Az MNB éves befizetési kötelezettsége az OBA tárgyévet megelőző évi forrásainak 50 %-a, de legfeljebb az MNB tárgyévet megelőző évi eredményének 50 %-a.”

4. §

A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény a következő rendelkezéssel egészül ki:

„222/A. § (1) Az MNB minden évben teljesít rendes, szükségszerűen teljesít rendkívüli befizetéseket az Alap számára.

(2) Az MNB éves befizetési kötelezettsége az Alap tárgyévet megelőző évi forrásainak 50 %-a, de legfeljebb az MNB tárgyévet megelőző évi eredményének 20 %-a. .

(3) Amennyiben az Alap kártalanítása olyan káresemény kapcsán történik meg, mely esetben jogerős bírósági ítélet az MNB pénzügyi felügyeleti hatásköre alá tartozó szervezet vagy annak képviselője büntetőjogi felelősségét állapítja meg, az Alap kártalanítását követően fennmaradt követelések kielégítésére az MNB köteles a tárgyévet megelőző évben elért eredménye erejéig,

illetve a jogerős ítélet megállapításáig előleget nyújtani, figyelem bevéve a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. vagyon zár alá vételre vonatkozó rendelkezéseit különösen a 159/A. §-a (2a) valamint (8)-(10) bekezdés és 159/B §.rendelkezéseit.”

5. §

A Magyar Nemzeti Bank monetáris politikát és pénzügyi közvetítőrendszert érintő felügyeleti kötelezettségének szétválasztásáról – így különösen Magyarország Alaptörvényének módosításáról és a Magyar Nemzeti Bankról szóló Alaptörvény- és törvénymódosításokról külön rendelkezik az Országgyűlés 2015. szeptember 30-áig.

6. §

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. 159/A. §-a a következő (2a) valamint (8)-(10) bekezdéssel és 159/B §.-val egészül ki:

„(2a) Ha megalapozottan feltehető, hogy a bűncselekmény elkövetése a Magyar Nemzeti Bank szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartásával oksági összefüggésben áll, a sértettek polgári jogi igényeinek biztosítása érdekében a Magyar Nemzeti Bank, annak vezető tisztségviselői, továbbá a szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartást tanúsító munkavállalóinak vagyonát is zár alá lehet venni.

(8) Zár alá vétel rendelhető el azon vagyonelemre, amelyet a (2)-(5) bekezdés alapján zár alá vett vagyon terhére valószínűsíthetően a büntetőeljárás vagy a büntetőeljárást megalapozó hatósági eljárás megindulását megelőzően, de a folytatólagosan elkövetett cselekmény ideje alatt

- a) feltűnő értékaránytalansággal,
- b)ingyenesen, vagy
- c)közeli hozzátartozó javára szereztek, vagy amely e vagyonelem helyébe lépett.

(9) Zár alá vétel rendelhető el a miniszterelnök és azon kormánytagok, továbbá országgyűlési képviselők vagyonelemére is, aki közvetlenül, vagy közvetett módon tudomást szereztek a valószínűsíthetően büntetőeljárás, vagy a büntetőeljárást megalapozó hatósági eljárás várható megindulásáról és a szükséges intézkedés helyett, bármilyen jogcímen vagyonkimentést kezdeményeztek, illetve folytattak.

(10) Zár alá vétel rendelhető el a Magyar Nemzeti Bank elnökének, és azon vezető beosztású tisztségviselőinek vagyonelemére, akik a szükséges ellenőrzés lefolytatására nem intézkedtek, illetve közvetlenül, vagy közvetett módon tudomást szereztek a valószínűsíthetően büntető eljárást megalapozó cselekmény elkövetéséről és a szükséges intézkedés megtételével mulasztották.

159/B . § (1) A Magyar Nemzeti Bank a 159/A. § (1)-(7) bekezdés szerint zár alá vett vagyoneértékével megegyező összeget a vád tárgyává tett cselekmény következtében keletkezett igények kielégítése érdekében megelőlegezi. A megelőlegezett összeget a bűncselekmény által érintett, a 159/A. § (2) bekezdésében meghatározott tevékenységi körtől függően az Országos Betétbiztosítása Alapba, illetve a Befektető-védelmi Alapba kell befizetni.

(9) Ha a 159/A. § (5) bekezdésében meghatározott bármely személy vagyonának zár alá vételét a bíróság elrendelte, az elrendeléssel egyidejűleg a zár alá vételt kezdeményező az állami adóhatóságnál a vagyongyarapodásnak az érintett — a 159/A.§(7) bekezdés c) pontjában foglalt esetben a közeli hozzátartozóra is kiterjedő—, az adózás rendjéről szóló törvény szerinti vizsgálatát kezdeményezi. Az állami adóhatósága vagyongyarapodási vizsgálatot soron kívül, de legfeljebb kilencven napon belül folytatja le, határozatát a büntető eljárást folytató hatóságnak, a zár alá vételt kezdeményezőnek és a zár alá vételt elrendelő bíróságnak is megküldi.

(10) Az állami adóhatóság a vagyongyarapodási vizsgálat alapján lefolytatott hatósági eljárásban hozott határozatában - az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározottakon túl - megállapítja, hogy milyen összegű jövedelem fedezi a 159/A.§ (5) bekezdésében meghatározott személy és közeli hozzátartozói törvényesen megszerzett jövedelmét meghaladó mértékű vagyongyarapodását, illetve az életvitelükre fordított kiadásokat.

7. §.

Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba és az 1-4. §-ok a rákövetkező napon hatályukat veszítik.

Általános indokolás

A törvényre azért van szükség, mert a közelmúlt eseményei jól mutatják – attól függetlenül –, hogy a pénzügyi vállalkozások és a hitelintézetek milyen felelőtlenül viselkednek kisbetétesek pénzével, felmerül a Magyar Nemzeti Bank felelőssége is.

Az MNB a Matolcsy-éra alatt „csodazongorát” és más egyéb hangszereket vásárol, megkérdőjelezhető ár/érték arányban ingatlanportfoliót épít ki, alapítványt gründol, miközben pénzügyi felügyeleti tevékenységét nem megfelelően képes ellátni. Az MNB orra előtt lehet 150 milliárd forintos fiktív vállalati kötvényeket kibocsátani, illetve egyéb büntetendő módon kisbefektetők ezreit megkárosítani.

Két eset lehetséges:

1. az MNB tudott ezekről a cselekményekről és akkor cinkossá válik, illetve
2. az MNB nem tudott ezekről a cselekményekről, ebben az esetben alkalmatlan személyek vezetik, akik alkalmatlan munkát végeznek.

Tekintettel arra, hogy a Quaestor esetében az MNB jóváhagyta néhány hónapja a megemelt 70milliárd forint értékű kötvénykibocsátást valamint figyelmen kívül hagyta elődje, a PSZÁF ellenőrzési jelentéseiben előírt intézkedések végrehajtását és azok ellenőrzését, mennyiben járult hozzá a kötvényesek kisémmizéséhez.

Törvényhozóként az a felelősségünk, hogy olyan jogi rendszert építsünk fel, amely tekintettel van az MNB esetleg alkalmatlan munkát végző tisztségviselőire is. A jogintézményeknek a személyektől elkülönülten kell megvalósítaniuk valódi küldetésüket. Amennyiben az MNB nem töltötte be felügyeleti funkcióját megfelelően, és ez világosan tetten érhető, törvényhozóként a jogintézmények megfelelő funkcionális létrehozására vagyunk kötelezettek és ebben vagyunk érdekeltek. Ez viszont azt jelenti, arra tekintettel, hogy az MNB később is követhet el hibákat felügyeleti feladata teljesítése során, hogy meg kell teremtenünk annak a lehetőségét – amellet, hogy az alkalmatlan vezetőktől meg kell válni –, hogy az MNB valódi felelősséget viseljen a feladatának az elmaradásáért.

A törvényjavaslat azt célozza, hogy az MNB felelősségét erősítsük meg annyiban, hogy valóban – még hiba esetén is – képes legyen a rendszer reparálni azoknak a kisbefektetőknek a kárát, akiket az Országos Betétbiztosítási Alap, illetve a Befektetővédelmi Alap nem képes kártalanítani a jelenleg hatályos jogszabályok szerint.

A törvény azért a kihirdetése napjától hatályos, mert így a jelenlegi és a közelmúlt eseményeit egyaránt érintheti az MNB – OBA és BEVA kártalanításon túli felelőssége.

Ezentúl kezdeményezzük a pénzügyi felügyeleti feladat leválasztását az MNB-ről és új PSZÁF vagy hasonló állami felügyeleti szerv létrehozását miután nyilvánvalóvá vált, hogy hibás lépés volt PSZÁF beolvasztása az MNB-be 2013 őszén.

Részletes indokolás

1.§.

A Magyar Nemzeti Banknak is rendszeresen hozzá kell járulnia az Országos Betétvédelmi Alap forrásaihoz amely a bankbetétesek kártalanítására nyújt fedezetet.

2.§.

Amennyiben bankcsőd bekövetkeztéhez – mint például a takarékszövetkezetekből átalakult DRB bankcsoport illetve a be csődölt Széchenyi Bank esetében tett feljelentések alapján – bűncselekmények is okozzák, és ezáltal olyan bankbetétesek - például: civil szervezetek, kis- és közepes vállalkozások, kistelepülési önkormányzatok – is elvesztik pénzüket akiket az OBA nem képes - vagy legfeljebb részlegesen képes kártalanítani, akkor a Magyar Nemzeti Bank mint pénzügyi felügyeleti hatáskör felelősségével bíró szerv is köteles részt venni a kártalanításba. A kártalanítás során figyelembe kell venni a Büntetőeljárásról szóló törvényhez kapcsolódó törvényjavaslatokat is, amelyek a hivatali és egyéb felelősök magánvagyonának zár alá vételéről rendelkezik.

3.§.

Az MNB OBA-ba való hozzájárulás mértékének meghatározása.

4.§.

Amennyiben bróker cég csődje bekövetkeztéhez – mint például a Buda-cash, Hungaria Értékpapír, Quaestor – bűncselekmények okozzák, és ezáltal olyan értékpapír tulajdonosok - például: becsapott Quaestor kötvénytulajdonosok, önkormányzatok, civil szervezetek, kis- és közepes vállalkozások – is elvesztik befektetésük akiket a BEVA nem képes – vagy legfeljebb részlegesen képes kártalanítani, akkor a Magyar Nemzeti Bank mint pénzügyi felügyeleti hatáskör felelősségével bíró szerv is köteles részt venni a kártalanításba. A kártalanítás során figyelembe kell venni a Büntetőeljárásról szóló törvényhez kapcsolódó törvényjavaslatokat is, amelyek a hivatali és egyéb felelősök magánvagyonának zár alá vételéről rendelkezik.

5.§.

Előírt határidőig a törvény kötelezi az Országgyűlést, hogy új törvény megalkotásával valamint az Alaptörvény és vonatkozó törvények módosításával rendelkezzen a pénzügyi felügyeleti hatás- és jogkör Magyar Nemzeti Bankról történő leválasztásáról és új állami szerv létrehozásáról.

6.§.

A Quaestor-csoporttal kapcsolatos botrányral összefüggésben elkerülhetetlen annak tisztázása is, hogy a Magyar Nemzeti Banknak az a magatartása, amelyben a kötvény kibocsátási tájékoztatóját jóváhagyta, valamint figyelmen kívül hagyta elődje, a PSZÁF ellenőrzési jelentéseiben előírt intézkedések végrehajtását és azok ellenőrzését, mennyiben járult hozzá a kötvényesek kismizmizéséhez. Annak érdekében, hogy a sértettek a polgári jogi igényüket ténylegesen érvényesíteni tudják, indokolt, hogy az MNB, annak vezető tisztségviselői és érintett munkavállalóinak vagyona is zár alá legyen vehető.

A hatóságok, az állam késlekedése tette lehetővé, hogy az ügyfelek fedezetűl szolgáló vagyonelemeket is kimentsék. Ezért az illetékesek vonatkozásukban is felmerülhet a szükséges vagyonelemek zárolása.

A kártalanítás megkezdéséhez a zárolt vagyon értékével egyezően az MNB előleget nyújt a kártalanításhoz, ami beleszámít a 2 – 4.§- okban megszabott kötelezettségeibe.

Az adóhatóság azonnali vagyongyarapodási vizsgálatot indít a zár alá vett magánvagyonok vonatkozásában.

7.§.

Hatálybaléptető rendelkezés.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Képviselői önálló indítvány (törvényjavaslat)

**Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnöke**

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 6. cikk (1) bekezdése alapján mellékelten benyújtom **A Magyar Nemzeti Bank felelősségéről a bróker- és bankbotrányok kapcsán szóló törvényjavaslatot.**

Budapest, 2015. április 02.

**Szabó Tímea
független képviselő**